

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti pošto znamko.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo lista „Mir“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 h od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXV.

Celovec, 12. maja 1916.

Št. 19.

Zakaj duhovnikov ne vpokličejo v vojsko?

(Pismo prijatelju.)

Predragi Francelj! V zadnjem pismu me vprašuješ, kako da je duhovski stan edini prost vojaške službe; rad bi vedel, kaj naj odgovoriš takim, ki se nad tem spodtikajo. Ne verjamem sicer, da bi se med našim ljudstvom kdo resno nad tem hudoval, gotovo ne noben hralec „Mira“. Pa na kratko ti vendar hočem odgovoriti, da boš pomirjen.

Že stari pagani so bili mnenja, da se ne spodobi služabnikom božjim z orožjem hoditi v boj. Pač so imeli rimski vojskovodje s seboj tudi svoje duhovnike, da so pred bojem darovali bogovom in vedeževali o izidu boja, bojov samih pa se niso udeleževali. Cezar, ki ga berejo četrtišolci na gimnaziji, pripoveduje, da so se tega načela držali celo divji Gali, ki svojim malikovalskim svečnikom, druidom, niso dovolili, da bi vzeli orožje v roke. Paganom torej se ni zdelo primerno, da bi tisti, ki bogovom darujejo, omažeževali svoje roke s krvjo sovražnika.

Zdaj pa pomisli, kaj je katoliški duhovnik! Zastopnik Kristusov je, podoba dobrega pastirja, ki je rane zdravil, ne pa sekal, ki Petru ni dovolil, da bi ga z mečem branil, ko so ga v vrtu Getzemani ujeli. Roka, ki blagoslavlja, naj ne preliha krvi; roka, ki vsak dan nosi in deli kruh življenja, ne sme moriti. „Vsak duhovnik je vzlet izmed ljudstva in je za ljudstvo postavljen v njegovih zadevah pri Bogu, da daruje Bogu spravo za grehe.“ (Hebr. 5, 1.) To je duhovniška služba! Kar tej službi nasprotuje, je zoprno volji Jezusovi, ki je ustanovil duhovski stan. V tem Kristusovem duhu je sveta Cerkev od apostolskih časov sem vsakega izključila od duhovništva, kateri je preliha človeško kri, četudi brez lastne krivde. Ko so pagani kristjanom očitali, zakaj njih duhovniki ne vršijo svoje domovinske dolžnosti ter ne gredo v vojsko, jim je slavni Origen l. 248. po Kristusu odgovoril: „Saj tudi vi svojih paganskih duhovnikov ne pošiljate v vojsko, ker zahtevate, da morajo s čistimi rokami prinašati vaše darove malikom. Ravno iz istega vzroka tudi služabniki Kristusovi ne hodijo v vojsko;

duhovno pa se udeležujejo vojske, ker se v molitvi bojujejo za tiste, ki po pravici nosijo orožje.“

V začetku sedanje vojske je na Nemškem 26 luteranskih duhovnikov prosilo presv. cesarja Viljema II., da bi jim dovolil iti pod orožje. Dne 22. septembra je brzjavila cesarska pisarna sledeči odgovor: „V očigled velikega dela v vojaškem dušnem pastirstvu in pomenljivih nalog v pastirovanju ranjencev in družin padlih in še vojskujočih se junakov Nj. Veličanstvo ne more dati dovoljenja, da bi duhovniki služili pod orožjem.“ Ta odgovor dalekovidnega nemškega cesarja je odgovor vsem kratkovidnim ali zlobnim natolcevalcem.

Pišes mi, da nekateri trdijo: „Koliko družinskih očetov bi bilo oproščenih vojaščine in bi lahko skrbelo za svoje družine, če bi šli duhovniki v vojsko.“ Prijatelj, ali res verjameš, da bi bil v tem slučaju oproščen tudi le en družinski oče? Ali več koliko duhovnikov, ki bi po svoji starosti še morali k vojakom, je v naši škofiji? Gotovo jih še nisi preštel! Ti pa povem: 304. Če bi te prebirali, bi jih bilo mogoče kakih 250 zmožnih za vojaško službo. Zdaj pa povej, kaj se ti zdi; bi li le eden bil oproščen zaradi te „kompanije“? Ali ni smešna taka trditev? Kako pa bi po deželi izgledalo, ko bi manjkalo toliko duhovnikov? Ali se ne toži že zdaj, da mladina podivjava? Kdo bi otroke vodil k zakramentom? Kdo sprevidaval umirajoče? Kdo tolažil žalujoče, vspodbujal malosrčne? Ali bi večina ljudstva ne obupavala v sedanjih razmerah?

Pa vprašuješ: „Ali potem naj edino duhovski stan ničesar ne stori v vojski, dočim vsi drugi stanovi trpijo in mnogo žrtvujejo? Ne! Tudi duhovski stan mora storiti podvojeno svojo dolžnost, kadar je domovina v nevarnosti; samo da je delo duhovnikovo v času vojske popolnoma drugačno in manj vidno kot delo vojakov, a nič manjšega pomena za končno zmago in za mir. Naj ti torej kratko orišem vojno delovanje duhovnikov, kaj so do zdaj storili in še dan za dnevom storijo. Odgovorim ti z besedami nemškega cesarja, ki je označil trojno nalogo duhovnikov:

1. „Veliko delo v dušnem pastirstvu vojakov.“ Že slavni frankovski cesar Karol Veliki je bil zaukazal, naj vojake v vojno spremljajo tudi nekateri duhovniki, da bi maševali in delili sv. zakramente. In to nalogo imajo naši vojni kurati. Ko pride vojak iz bojne črte, si želi tudi utehe za svojo dušo. Škof Faulhaber tako krasno našteva, česa potrebuje vojak v vojni: luč iz nebes, moč iz nebes in tolažbo iz nebes — to mu more dati le duhovnik. Vprašaj le kate-regakoli vojaka, ki je prišel iz vojne, in povedal ti bo, kako so se vsakokrat razveselili, kadar je prišel med nje služabnik Kristusov; in marsikateri je željno poslušal njegove besede, ki sicer ni maral za nje. Vsi le tožijo, da je premalo vojnih kuratov, da ne morejo ustreči vsem željam.

2. „Pomenljiva skrb za ranjence.“ Za ranjence skrbi „Rdeči križ“, zdravniki in strežnice, ki so se posvetile tej človekoljubni službi. A ranjenec ima tudi dušne potrebe, posebno težko ranjeni; tu nihče ne more pomagati razen duhovnika. V mestih s tisočeri ranjenci po raznih bolnišnicah so duhovniki v vseh prostih uricah pri njih ter jim delijo duhovno tolažbo, da rajše in lažje, udanejšje in potrpežljivejšje prenašajo svoje bolečine. Nešteto potrkih src je napnilo novo upanje in nova moč, ko je duhovnik bolniku obrnil pogled na Križanega. Zato imenuje cesar Viljem skrb duhovnikov za ranjence „pomenljivo“.

3. „Skrb za družine padlih in teh, ki so še v vojski,“ s temi besedami meni cesar dušno pastirstvo doma. Veš, oni površni ljudje, ki bi se morda spodtikali, ker duhovniki niso pod orožjem, nimajo pojma, koliko gorja je prinesla vojska v srca mnogih. Zaupanje v Boga je moralo prestati hudo skušnjo. Bodi prepričan, nikdar ne bi naše dobro ljudstvo tako hrabro vstrajalo in vzdržalo vseh težkoč in udarev vojske, ako bi mu duhovniki ne bili stali ob strani v najhujših urah, ako bi dušni pastirji na prižnici in v spovednici in v zasebnem občevanju ne bili vedno in vedno zopet utrjevali zaupanje v Boga. Visoki vojaški voditelji to zaslugo duhovnikov tudi pripoznavajo in cenijo ter pravijo, da s tem duhovniki vršijo zelo važno domovinsko

Podlistek.

Ks. Meško:

S pota.

I. Celje, 30. aprila 1916.

Iz doline pozvanjajo celjski zvonovi. S hriba jim odgovarjajo kakor pojoče mlade deklice zvonovi kapucinske cerkve. Vmes se oglasi resni glas velikega zvona iz zvonika misijonske cerkve pri Sv. Jožefu.

Vsi pojo: „Nedelja je, nedelja je. Pridite, počastite Gospoda!“

In res, dasi je krmežljivo vreme, in še vedno naletuje dež, kakor se ne bi mogel več ustaviti, ker je lil ves teden — a naletuje redko, kakor bi premišljeval, ali naj danes, na Gospodov dan, rajši ostane na nebu — res so vsa pota polna ljudstva. In vse cerkve so polne. Spovednice oblegane, pri obhajilni mizi kleče moški in ženske, starci in otroci, civilisti in vojaki. Razveseli se človeku srce, ko gleda te verne obraze, te pobožno sklenjene roke, te mirne oči, polne zaupanja uprte v oltar. Ah, mnogo težav stiska dandanes srca vseh, mnogo prošelj kipi iz vseh teh src gor k tabernakelju in k Mariji v oltarju, k Mariji v nebo. Mnogo trpljenja so prinesli vsi ti s seboj sem v hišo Gospodovo; a tudi mnogo zaupanja. Mirnejši odhajajo. Vedo: uslišani bodo; če ne povsem uslišani, vsaj potolaženi v bridkostih, ki so jih polni sedanji dnevi...

Živo tudi po vseh ulicah. Mlada dekleta prodajajo cvetlice in znake za Rdeči križ. Za Rdeči križ se nabira tudi v cerkvah.

Po ulicah se sliši skoro samo slovenska govora. Da je napredovala slovenščina od časov, kar smo študentje hodili po teh ulicah, kažejo posebno napisi na trgovinah. Kje je bil tedaj slovenski napis? Kje bi smel biti? Zdaj jih je dolga vrsta.

Med slovenščino in nemščino se meša laščina. Italijanski begunci imajo v Celju tudi posebno italijansko šolo...

Po Savinji plava splav za splavom. Na vsakem stojita po dva krepka moža, gledata pozorno pred se, krmarita z večjo, močno roko po narasli vodi naglo drvečo ladjo.

Vse ko nekdanj! In vendar vse drugače! S kakimi nebeškolepimi sanjarjami, s kakimi sladkimi, zlatimi nadami smo hodili tod mladi študenti! Kaj se nam je izpolnilo od onih sanjarij in nad? Ko smo se zbudili iz lepih mladostnih sanjarij, kako začudeno smo pogledali v resnični, hladni svet, v svet poln egoizma, poln krivice!

S sklonjeno glavjo stojim ob oknu kapucinske samostanske celice nad Savinjo. Spominjam se nekdanjih dni, mislim na sedanje. Bolno mi je pri duši.

Vse ko nekdanj — in vendar drugače...

II.

1. maja 1916.

Stojim ob oknu zračne in solčne celice misijonske hiše pri Sv. Jožefu, hiše, znane po svoji čudoviti legi in znane po duhu gorečnosti, ki se širi iz nje po svetniških sinovih sv. Vincenca Pavlanskega širom slovenske domovine. Kje so kraji na Slovenskem, kjer bi še ne bili delovali ti nikdar mirujoči, ob vseh težavah nikdar obupajoči goreči možje? In videti je treba pobožnosti tukaj v nji-

hovi cerkvi. Videti je treba trume, ki oblegajo njih spovednice. Saj spovedujejo malone od zore do mraka.

V daljavi, nad Savinjskimi planinami umira solnce. Krvavordeča plošča visi nad belim gorovjem. In vse obnebe je naokoli je obliho s krvjo. Zdi se, kakor da curlja kri še dol na beli sneg in ga rdeči.

Mislím, kako rdeči kri naših vojakov sneg tam gori na naših koroških gorah...

In mislim ob pogledu na ljubljene gore na ono neskončno planjavo, ki sem se vozil po njej pretekli teden, na hrvatsko polje od Drave proti Varaždinu.

V lijočem dežju sva se peljala s prijateljem kaplanom iz Ormoža po oni planjavi, ravni kakor miza. Zdi se človeku, da se vleče v neizmernost. Vse je tam tako neskončno dolgo: svet, ceste, vasi, hiše, stoječe poedine v ravni črti ob cesti, ne razmetane sem in tja kakor naše štajarske, koroške in kranjske vasi. Neizmerno dolge so njive, večinom graščinska last, neizmerno je nebo, ki se boči nad tem svetom tja v daljavo, kjer se nekako boječe dvigajo iznad ravnine vinorodni griči.

Vse je tam tako neskončno, brezmejno, kakor bol hrvatskega naroda in kakor njegova zvestoba, njegovo junaštvo, njegova potrpežljivost ob vsem trpljenju in njegova — vera v boljše bodočnost, njegovo neomajno zaupanje v to bodočnost.

Kmetje — vsak ima dokaj veliko torbo ob strani, tobak in pipo nosi v njej — pozdravljajo od daleč: „Hvaljen Isus i Marija!“ — Hvaljen Isus i Marija!“ pozdravljajo ženske iz dvorišč, skozi okna. — „Hvaljen Isus i Marija!“ pozdrav-

≡ Podpisujte 4. vojno posojilo! ≡

nalogo, katere nihče drugi izpolniti ne more. Pomisli nadalje, koliko je žalno družin po deželi, ki objokujejo najdražja bitja, očete, može, sinove. Marsikatera mati in žena bi bila že obupala, ako bi ji duhovnik ne bil vlil balzama verske tolažbe v dušo, ako bi ji ne bil pokazal poti tja, kjer brli večna luč, kjer biva tolažnik vseh žalostnih in revnih. Ali to delo res ničesar ne pomeni v vojski?

H koncu bi te še na to opozoril, koliko storijo duhovniki za politične in vojaške oblasti. Nešteto odlokov in naredb je že bilo izdanih, in vedno se oblasti obračajo na duhovnike, da jih ljudstvu raztolmačijo in mu povedo, zakaj so izdane, kakšen pomen imajo itd. V razne setvene in žetvene komisije so bili poklicani duhovniki, ki imajo s tem mnogo nevhvaležnega truda, ki pa je velikega pomena za državo, da vzdržimo in nas sovražnik ne more izgledovati. Kadar posvetni uradi odpovedo, mora duhovnik priskočiti, kar se je jasno pokazalo v oskrbi vojnih sirot, katere naj bi prevzele dobre družine v vzgojo. Nikdar bi naše ljudstvo ne podpisalo toliko vojnega posojila, če ne bi dušni pastirji podučevali ljudi. Vse to delo je velikanske važnosti za našo domovino. Skratka, duhovnik je zdaj ljudstvu svetovalec, posredovalec v vseh zadevah, tajnik, ki piše ujetnikom, ki sestavlja razne prošnje itd. Delo duhovnikovo se je v vojski potrojilo, pa vse storijo, vse zmagajo brez vsake odškodnine ali podpore v kljub hudi draginji; da, sami še podpirajo vse dobrodelne nprave, kolikor le morejo.

Zdaj pa pomisli, kdo bi storil vse to, ako bi duhovniki ne bili doma med ljudstvom? Nihče! Škoda bi bila večja kakor pa korist, če bi par sto duhovnikov ležalo v strelskih jarkih.

Pa me boš vprašal: „Res je, kar pišeš, a čudno se mi zdi, zakaj se to delo duhovnikov ne upošteva, kakor bi se spodobilo?“ Veš, taki, ki stoje malo višje kakor kak navaden frakar ter ves položaj pregledajo, cenijo tudi tiho skrito delo. A, da mnogi tega ne upoštevajo, sta dva vzroka: 1. nekateri ljudje mislijo, da je le to patriotično delo, kar stori orožje. Da, orožje je največjega pomena, pa kaj bi zmoglo orožje, če bi v zaledju, doma, ne bilo poskrbljeno za vse telesne in duševne potrebe? 2. ker so duhovniki preskromni in ne razbojnajo po svetu, kar so storili za domovino. Vem, da se bodo nekateri še nad tem mojim pismom hudovali. So pa ljudje, ki obešajo vsako svoje dobro delo na veliki zvon, čeravno so razmeroma le malo storili. „Ti so svoje plačilo že prejeli.“

To-le povej ljudem, ki te vprašujejo zaradi oprostivne duhovnikov od vojaške službe. In če pa vsi ti razlogi ničesar ne izdajo, pa pomisli: „Ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali.“ (Jan. 15, 20.) Kadar boš zopet imel kako sitno vprašanje, pa piši, ti bo že odgovoril tvoj samotni prijatelj

Horej.

Odgovor nemške vlade Združenim državam.

Wolffov urad z dne 5. t. m. poroča o vsebini nemške note v odgovor na ameriško noto z dne 20. aprila o pomorskem vojevanju Nemčije. Nemška vlada prizna v tej noti, da je mogoče, da je v ameriški noti dne 10. aprila omenjena ladja bila ladja „Sussex“, čeravno preiskava še ni dovršena.

ljajo otroci, ki baš gredo iz šole. Dečki resni; deklice, zdrave, rdečelične in čedne se nama prijazno nasmiha. Kakor vojaki stopajo po dva in dva, po dve in dve, dečki in deklice. Red, da se človek čudi taki šoli. In čudi ljudstvu, ki učitelje in duhovnike tako uboga...

Kočijaž Štefan, Hrvat, sedaj v službi v Ormožu, je danes redkobeseden, dasi vozi po svoji domovini. Bolan je. Malo zlovoljno, malomarno drži vajeti. Konjička hitita, da škropi blato visoko gor po njih in po nas.

V Varaždinu pozdravljajo ne samo mladina, ampak tudi elegantne odrasle gospodične: „Hvaljen Isus i Marija!“ Ko sem se čudil, je menil prijatelj profesor Cajnko priprosto: „Svečenika pri nas vobče drugače ne pozdravljajo...“

Mislim na oni neugnani, žalostni dež v minulem tednu in se divim lepoti nocojšnjega večera. A je bilo vendar tudi v onem dežju lepo, lepo med brati Hrvati, med blagimi hrvatskimi duhovniki.

Obenem pa se spominjam dveh mož s slično usodo, kakor je sedanja moja — če se sme slabotno brleča zvezdica primerjati dvema, v najlepšem opoldanskem žaru blestečima solncema. Spominjam se Ovida, kako v prognanstvu blodi ob Pontu (Črnem morju) in vzdihuje po solnčnem Rimu. Spominjam se Danteja, ki se pregnan potika v Lombardiji od gradu do gradu in v neskončni ljubezni in pekočem srdu piše vekovite stance ne o svoji srčni boli, ampak o nesreči raztrgane svoje domovine...

Trditev Združenih držav, da je ta slučaj vzgled za preračunjeno metodo uničevanja ladij vseh vrst in držav po poveljnikih nemških podmorskih čolnov, se odločno zavrača. Nemške pomorske sile imajo ukaz, da vodijo podmorsko vojno po splošnih mednarodnih načelih. Pomote pa, ki so se res dogajale, so v pomorski vojski zoper sovražnika, ki se poslužuje vseh dovoljenih in nedovoljenih zvijač, neizogibne. Podmorskemu vojskovanju se Nemčija tudi trgovinski vojni ne more odreči. Pripravljena je le za milejši način tega vojskovanja.

Nemška vlada pa izraža svoje obžalovanje, da ameriška vlada kaže človekoljubna čustva s tako toploto le žrtvam podmorske vojske, ne kaže pa tudi enakih čustev za milijone žen in otrok, da naj bi se vsled lakote teh zmagoslavne zvezne armade sramotno udale. Z ozirom na več kot stoletno prijateljstvo med obema velikima narodoma in z ozirom na nevarnost, da bi se ta grozna, krvava vojska raztegnila in podaljšala, sporoča nemška vlada vladi Združenih držav, da so nemške pomorske sile dobile ukaz, da se držijo splošnih mednarodnih načel o ustavljanju, preiskovanju in uničevanju trgovskih ladij tudi v območju pomorske vojne, da trgovskih ladij ne potaplja brez svarjenja in ne da bi se rešila človeška življenja, razen če hočejo ubežati ali se postavijo v bran. Nemška vlada pa ne dvomi, da bo vlada Združenih držav sedaj zahtevala z vsem povdarkom od velebritanske vlade in doseglja, da se ista takoj začne držati tistih mednarodnih določb, ki so bile pred vojsko splošno priznane. Če pa bi koraki vlade Združenih držav ne imeli zaželjenega uspeha, da bi uveljavila zakone človečnosti pri vseh vojskujočih se narodih, potem bi bila nemška vlada pred novim položajem, za katerega si mora pridržati popolno prostost sklepov.

Ta nemška nota Združenim državam je zelo premišljeno in srečno sestavljena in svojega namena ne bo zgrešila. Kakšen utis da je napravila v Ameriki, se slišijo kajpada različni glasovi. Sovražniki seveda pravijo, da slab utis. Verjetno pa je edinole brezlično poročilo newyorškega zastopnika Wolffovega urada z dne 5. t. m.: (Kor. ur.) Pozno zvečer se je od merodajne strani izjavilo, da bodo ameriške Zdruzene države, če bo uradno besedilo nemške note odgovarjalo neuradnemu poročilu v časopisih, sprejele zagotovila note in čakale, da se obljube izpolnijo.

Kodanj. (Kor. ur.) „Politiken“ poroča iz Londona: Angleški listi povečini zastopajo mnenje, da nemška nota ne bo zadovoljila Wilsona, ker to, kar z eno roko privoljuje, jemlje zopet z drugo nazaj.

„Kölnische Ztg.“, poluradno nemško glasilo, pa sodi tako-le: Če pokažemo na sovražno časopisje, zadostuje, da se spozna, da nas spravljiv konec te zadeve napolnjuje z veliko zadovoljnostjo. Našim sovražnikom so splavali po vodi vsi lepi upi, da bo Amerika posegla v vojsko.

Ženeva, 8. maja. Newyorški Herald priznava, da nemška nota izpolnjuje vse Wilsonove zahteve.

„Kölnische Zeitung“ poroča iz Washingtona, da je tam javno mnenje deljeno, večina pa da imenuje noto kot zadovoljivo.

Mnogo kron za gospodarstvo.

Plačam najvišje cene! Prosim, pošljite mi iz Celovca in iz cele Koroške vse stare, raztrgane obleke, plašče in jopiče od gospodov, žensk in otrok, raztrgane volnene jopiče, volnene nogavice, volnene srajce, volnene cunjje, stare kakor tudi nove krpice blaga in perila, stare raztrgane volnene zavese in volnene preproge, vezeni volneni prtji in vse drugo vezeno volneno blago brez vrednosti, stare in nove vreče, krpe iz jute in vse oprane cunjje. V Celovcu kupujem tudi manjše množine, zunanje pošiljatve najmanj od 5 kg naprej. To vse, četudi čisto raztrgano in navidezno brez vsake vrednosti, tudi sedaj še kupuje po najvišjih cenah trgovina s starinami v Celovcu 9., Spengerjeva ulica 7, poleg Prechtlovega kino, dohod od Pavličeve ulice. Na hišno številko 7 dobro paziti. Krščanska tvrčka. Po večje množine v Celovcu pošljem na dom. Dopisnica zadostuje z navedbo, kaj da je in koliko. Denar sledi takoj. Zunanji nabiralci in nabiralčice naj se takoj javijo. Premožniki so naprošeni, naj izročijo skupiček bližnjemu vojnoskrbnemu uradu. Stare časnike in knjige brez vrednosti kupujem samo v večjih množinah. Prosim, da to izrežete in shranite!

Položaj na bojiščih.

Razen na francoskem bojišču nikjer ni velikih bitk, četudi so manjši boji večasi precej hudi.

Na italijanskem bojišču so naše čete imele manjše, pa lepe uspehe. Tako so na Rombonu po krepki artiljerijski pripravi pognale sovražnika iz več postojank, ujele nad 100 alpincev, med temi tri oficirje in zaplenile dve strojni puški. Sovražen protinapad je bil odbit. Na ozemlju Marmolate je bil ponoči slabejši sovražni od-

delek razkropljen. Tudi na Lavaroni plačali so bili Italijani iz svojih naprej pomaknjenih jarkov severno od naše luserske utrbe pognani. Posamezne dele goriškega mostišča in prostor pri Sv. Martinu so Lahi 7. t. m. od časa do časa živahno obstreljevali. Zapadno od cerkve je bil del sovražne postojanke z mogočno razstrelitvijo min porušen. Pri tem so imeli Italijani hude izgube. Na severnem pobočju gore Sv. Mihela so naše čete zavzele majhno sovražno oporišče. Naši letalci so vrgli mnogo bomb na sovražno taborišče pri Chiopris (južnovzhodno od Kormina). Na Tirolskem se vršijo le topovski boji.

Na ruskem bojišču ni bilo posebnih dogodkov. Čete armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda so pregnale Ruse južnozpadno od Olike iz tik pred fronto ležečega gozdiča. Naši letalci so vrgli na železniško postajo Zdolbunovo, južno od Rovna, več bomb in napravili škode. Sicer ni nič posebnega.

Na južnovzhodnem bojišču ni nobenih dogodkov zaznamovati.

Hudi boji pa se še vedno vršijo za Verdun, zlasti zapadno od reke Maas. Nemci so imeli nekaj uspeha južnovzhodno od Hancourta. Konečno so kljub trdovratni francoski brambi in besnim sunkom zavzeli vse jarke na severnem pobočju višine 304 in svojo črto pomaknili do višine same. Francozi so imeli izredno hude krvave izgube; ujetih je bilo 40 oficirjev in 1280 mož. Francozi so napravili več sunkov proti nemškim postojankam na zapadnem pobočju gorovja „Toter Mann“, da bi tako dobili sape, pa so bili odbiti. Tudi na vzhodnem bregu so se pri selu Thiaumont vršili resni boji, v katerih so se borili tudi zamorci. Francoski napad je bil odbit. V celem so Francozi poslali pri Verdunu v boj 51 divizij.

Turško bojišče. Čeravno so Angleži pred predajo Kut-el-Amare del topov in pušk ter vojnega materijala uničili, nekaj pa pometali v reko Tigris, je plen vendar še precejšen, namreč 40 topov, 20 strojnih pušk, skoraj 5000 pušk in mnogo streliva. Orožje potrebuje le nekaj popravil. Turki so dobili tudi 2 ladji, 4 avtomobile in tri letala. 15 km od sueškega prekopa so se vršili pri Kattiji in Divaru boji, v katerih so Turki ugrabili Angležem 240 glav živine, 120 kamel z 48 gonjaci, 67 šotorov, 220 sedel, 57 zabojev s strelivom, 100 pušk, 2 strojni puški, 163 sabelj in drugih reči.

izberao se je območje za vojake v vojski in
sploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, glavni, lažnanost,
pralni, vnanji in bolni v hrbon

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capitel
compes.

Nadomestilo
na **Sidro-Pain-Expeller.**

Stokholmska krun. — 100, 100, 9—

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem lovu“,
Praga, I., Elizabetna cesta 2.

Dnevno raspošiljanje.

Raznoterosti iz vojne.

O irski vstaji.

Boji vstašev z angleškim vojaštvom v Dublinu so bili večji, kakor se je izprva mislilo. Pri tem je bilo ubitih tudi mnogo civilnih oseb. Dosedaj je bilo od ubitih civilistov pokopanih 112, med temi 20 žensk. Po poročilu lista „Central News“ je v vstaških bojih padlo približno pet tisoč mož. Koliko izgub da imajo angleški vojaki, se je zamolčalo, iz naznanil padlih oficirjev na Irskem pa se da sklepati, da je število veliko. 179 velikih stavb v Dublinu je bilo vsled požara ali vsled granat popolnoma porušeni. V Dublinu je bilo nad 3000 vstašev ujetih. Glavni vodja vstašev Casement je bil na smrt obsojen, vendar se misli, da njegova usoda še ni odločena. Mnogo smrtnih obsodb je bilo izpremenjenih v zaporne kazni. Vstaje ni smatrati še za popolnoma vdušene.

Izgube v zračnih bojih.

Zračni boji se zlasti na francoski fronti vedno bolj in bolj razvijajo. Nemci in Francozi imajo veliko zračno brodogve, in namesto prejšnjih posameznih bojev med letalci se vršijo zadnji čas boji med oddelki in močnimi zračnimi brodogvi. V teh bojih imata kajpada oba dela izgube, vendar so se nemški letalci izkazali boljše. Nemško uradno poročilo z dne 5. t. m. pove, da je bilo na zapadni fronti meseca aprila 26 sovražnih letal sestrelje-

nih od nemških letalcev, 10 pa od nemških obrambnih topov, torej 36 vsega skupaj; Nemci sami pa so izgubili vsega skupaj v istem času 22 letal. Nemško uradno poročilo z dne 6. t. m. pove tudi, da se en cepelinovec, ki je plul proti Solunu, ni več vrnil in da je bil po angleškem poročilu sestreljen; poročilo z dne 7. t. m. pove, da se cepelinovec št. 7 ni povrnil več z nekega poleta in da je bil po angleškem uradnem poročilu dne 4. t. m. v Severnem morju od angleških pomorskih sil uničen. O tem je bil neki v Ymuiden dospeli ribiški parnik priča. Cepelinovec je napadel angleško brodogradnjo, obstoječe iz 21 vojnih ladij. Brodogradnja je šla takoj narazen. Dve ladji ste ostali blizu. Zračna ladja je oddala dva strela, zdi se, da brez uspeha. Nato je neka bojna ladja oddala na cepelinovca tri strele. Cepelinovec se je dvignil, zdelo se je, da ni zadet, pa po desetih minutah je sledil mogočen razpok in zračna ladja je padla v morje. Ribiški parnik se je hotel potapljačemu letalu približati, pa angleške ladje niso pripustile. — Nad Solunom sestreljeni cepelinovec je padel v reko Vardar; od posadke so ostali živi 4 častniki in 8 mož, ki so postali njetniki. Cepelinovec št. 20 se je vsled viharja ponesrečil pri Stavanger ob morski obali. Posadka je bila rešena od nekega švedskega torpednega čolna.

Angleži še niso za mir.

London. (Kor. ur.) Lord Curzon je na nekem zborovanju v Londonu rekel: Vojska še traja lahko eno ali dve leti. Ali bo še dolgo ali le kratko trajala, na vsak način mora biti dobljena. Vlada in dežela jo bosta do konca vodila. Nobeden izmed zaveznikov ne omahuje. V kabinetu sem slišal o mnogih rečeh govoriti, toda to, česar nikdar nisem slišal omeniti, je bil mir. Mir je beseda, ki smo jo iz svojega besednega zaklada odstranili, dokler ne bo dobljena zmaga. Izjave Curzona so bile s ponovnim glasnim odobravanjem sprejete.

20.000 Srbov v Solunu.

Po nekem poročilu iz Soluna je bilo tam 20.000 Srbov izkrcanih. Prepeljali so jih tja s Krfa.

600 Rusov se je potopilo.

Iz Aten se poroča: V Sredozemskem morju je razen ladje „Russel“ zadela na mino še neka transportna ladja s 600 Rusi in se potopila, le malo se jih je rešilo. Mrličje so v Malti pokopali. Vse vodovje okoli Malte da je od nemških min posejano; neka angleška ladja je zadnje dni uničila 70 min.

Pašić v Petrogradu.

Petrograd, 8. t. m. Pašić je rekel zastopnikom časnikov, da ima Srbija 150.000 spočitih, zopet porabnih vojakov. Pašić da upa, da bo vojska končana najbrž prihodnje jesen, ker da se odpira za čveterozvezo na Balkanu najširši razgled.

Papeževo delo za mir.

London. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča iz Washingtona: Apostolski delegat je vročil Wilsonu papeževo pismo. Vsebina je tajna. Pravijo pa, da se v pismu izraža strah, da bi se med Nemčijo in Združenimi državami prekinile zveze. — Lugano, 8. maja: „Messagero“ in „Stampa“ trdita, da je papež razen na predsednika Wilsona naslovil šifrirano pismo tudi na nemškega cesarja, da zabrani, da se zveze med Nemčijo in Ameriko ne prekinajo. Papež naslanja svoje upe na svoje bodoče posredovanje za mir na nadaljno ameriško nevtraliteto. V vatikanskih krogih se izjavlja, da je dobil papež v španskem kralju zelo gorečega zaveznika za svoje prizadevanje za mir.

Bolgari v Budapešti, na Dunaju in Berlinu.

Bolgarski poslanci so pod vodstvom dr. Momčilova napravili potovanje v Budimpešto, na Dunaj in v Berlin. V Budimpešti jim je nazdravil grof Albert Appony, češ, da je vezala Madjare in Bolgare ista vez, težnja po neodvisnosti, ki so jo dosegli. Zahvalil se je Momčilov. Na Dunaju jih je na kolodvoru pozdravil župan dr. Weisskirchner. Bolgarski gostje so bili pri zunanem ministru baronu Burianu povabljeni na kosilce; baron Burian je imel daljši nagovor. Tudi pri grofu Stürgkhu so bili povabljeni in je gosp. ministrski predsednik nazdravil Bolgarom. Obakrat je odgovoril dr. Momčilov. Z Dunaja so se Bolgari odpeljali najprej v Draždane.

Politični drobiž.

Bivši ruski vojni minister Suhomlinov je bil aretiran in je v Petra-Pavlovi trdnjavi zaprt. — Srbski ministrski predsednik Pašić je bil pri ruskem carju v privatni avdijenci. — Angleška

spodnja zbornica je sprejela 5. t. m. zakon o vojni obveznosti s 328 proti 36 glasovom. — Iz Štokholma se poroča, da sta ruski in angleški poslanik pri švedski vladi skupno nujno zahtevala, da pušijo prevoz vojnega materiala iz Švedske na Rusko. — Švedska se po poročilih iz Rusije oborožuje in hoče samo za težko artiljerijo in zračno brodogradnjo izdati 60 milijonov. — Gospodarska pogodba med Romunijo in Bolgarijo še ni sklenjena, pač pa je po vesteh iz Sofije pričakovati, da se kmalu sklene. — Na hodniku grškega notranjega ministrstva so prijeli 25 let starega Grka Panajot Mandšaris; našli so pri njem dve bombi, namenjeni za napad na notranjega ministra Gunarisa. Pred ministrsko palačo je nanj čakal v avtomobilu šofer, ki so ga tudi prijeli in se je izkazalo, da je avstralski oficir Charton, pri katerem so našli 16.000 ameriških dolarjev. — Po nekem poročilu iz Rima je bil v Ispahanu v Perziji ob belem dnevu na cesti z revolverjem ustreljen ruski konzul, angleški konzul je bil hudo ranjen, angleški podkonzul pa z bodalom zaboden in njegov spremljevalec zaboden. — Francoski pravosodni minister Viviani in državni podtajnik za municijski urad sta 4. t. m. dospela v Petrograd.

Fellerjev dobrodejni, poživljavači rastlinski esenčni fluid z zn.

„Elsa-Fluid“

odstrani

bolečine v križu.

12 steklenic franko 6 kron. 24 steklenic franko 10 K 60 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Fellerjeve lagodne odvajalne, želodec krepeče rabarbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“ 6 škatlic franko 4 K 40 h, 12 škatlic franko 8 K 40 h.

Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil. — Dve staropreizkušeni, neutrpiljivi domači zdravili. Ne jemljite manjvrednih ponaredb.

Dnevne vesti.

Imenovanje generalnih polkovnikov. Za generalne polkovnike (generaloberst) je cesar imenoval: generala konjenice Franca Rohr, generala pehote Friderika barona pl. Georgi, generala konjenice: Edvarda pl. Böhm-Ermolli, Karola barona pl. Pflanzler-Baltin, Viktorja Dankla, generala pehote Svetozarja Borojeviča pl. Bojna, generala konj. Karola Tersztjanszky pl. Nadas, feldcajmojstra Puhallo pl. Brlog.

Za veleadmirała je cesar imenoval admirała Antona Haus. Cesar je šaržo veleadmirała v drugem činovnem razredu ustanovil 4. t. m.

Nj. ces. Vis. nadvojvodinja Marija Jožefa med slovenskimi begunci. O priliki slavnostne posvetitve cerkve v begunskem taborišču v Brucku o. L. je dne 27. m. m. počastila s svojim obiskom slovenske begunce iz Primorja Nj. cesarska Visokost gospa nadvojvodinja Marija Jožefa, mati našega prestolonaslednika. Pri slavnostnem sprejemu so bili navzoči gospodje duhovniki z mil. g. proštom dr. Al. Faiduttijem na čelu, uradniki c. kr. uprave taborišča in zastopniki vojaških in civilnih oblasti. V narodno nošo oblečena otročiča sta pozdravila visoko gospo, 13 letni deček s slovensko pesmico in 11 letna deklica z nemškim nagovorom. 60 deklet, ki so bile v narodni noši, je spremljalo visoko gospo in pri sv. maši pristopilo k mizi Gospodovi. Ta lepa pobožnost je visoko gospo do solz genila; izjavila je, da bi sama zelo rada pristopila v krog teh nedolžnih deklet k mizi Gospodovi, če bi bila to le poprej vedela. Med mašo je pel mešan begunski zbor. Tudi pri obisku v šoli so v šestem razredu šolarčki visoki gospe v pozdrav zapeli nekaj naših lepih narodnih pesmi, o kateri priliki se je visoka gospa z laskavimi besedami izrazila o blagoglasju in lepoti slovenske pesmi; ogledala si je tudi žensko obrtno šolo, bolnišnico in centralno kuhinjo in je bila o uspehu tega ogledovanja izredno zadovoljna, kar je sama večkrat izrazila g. predstojniku taborišča g. okrajnemu komisarju, Evgenju Zupančiču. Ob

slovesu je ženski pevski zbor, v narodni noši, zapel V. Vodopivčevo „Pogled v nedolžno oko“. Ta pesem je nadvojvodinjo ganila in je naročila, da se v njeni navzočnosti izroči pevskemu zboru iskrena zahvala za lepi užitek. Ta obisk Nj. cesarske Visokosti nadvojvodinje Marije Jožefe ostane beguncem v najblažjem, neizbrisnem, hvaležnem spominu.

Duhovniške vesti. Za kn. šk. duhovnega svetovalca je bil imenovan gospod Feliks Scharf, župnik v Schiefing v Labudski dolini in za člana okrajnega šolskega sveta Celovška okolica gosp. dr. Florijan Hiebaum, profesor veronauka na celovškem učiteljskišču.

Iz politične službe. G. c. kr. deželnovladni svetnik vitez pl. Rainer zu Harbach prevzame s 15. majnikom zopet vodstvo celovškega okrajnega glavarstva in obenem bo g. c. kr. deželnovladni svetnik Rudolf baron Myrbach pl. Rheinfeld poklican zopet v službovanje kot referent c. kr. deželne vlade.

4. vojno posojilo. Prijave za podpisovanje 4. vojnega posojila sprejema tudi Hranilnica in posojilnica v Celovcu.

Iz Celja. V soboto, 6. t. m., smo na okoliškem pokopališču pokopali faktorja „Zvezne tiskarne“ v Celju g. Egidija Viharja. Na velikonočno nedeljo ponoči je izginil; padel je v Savinjo in utonil. Klobuk so našli ob vodi. Rajni Vihar je bil znan v narodnih krogih in zvest podpornik vsakega narodnega podjetja.

Izpred mariborskega kazenskega sodišča. „Slov. Gospodar“ poroča: Dne 29. aprila t. l. se je vršila pri okrožnem sodišču v Mariboru glavna obravnava proti svoječasnemu štajerčijanskemu kandidatu Ludoviku Kresnik, posestniku v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici, zaradi krivega pričanja v kazenski zadevi J. Pušnika, župana v Črešnjevcu. Mariborsko okrožno sodišče je obsodilo Ludovika Kresnika zaradi krivega pričanja na dva meseca težke ječe.

Teden Rdečega križa se je zelo dobro obnesel. V Celovcu nabrani znesek mora biti precejšen. V Borovljah se je nabralo 1104 K 90 v, članarine 200 K in od prireditelj 1400 K, skupaj torej 2704 K 90 v. V Ljubljani se je samo pri prodaji cvetk in znakov nabralo 23.000 K.

Prošnje za vojaške dopuste. Vojaki poljedelci, ki bi radi dobili dopust za kmečka dela, se morajo prijaviti k raportu in tamkaj prositi za dopust.

Poslanec Liebknicht aretiran. Nemški socialdemokratski poslanec Liebknicht je bil v Berlinu pri demonstraciji 1. majnika aretiran.

Obsodba duhovnika. Pod tem naslovom so objavile „Freie Stimmen“ z dne 9. majnika sledečo notico: Od sodišča c. in kr. armadnega poveljstva smo prejeli sledeč dopis: Na uredništvo „Freie Stimmen“ v Celovcu. Z ozirom na svoj čas objavljeno notico, tikajočo se aretacije treh duhovnikov iz krške škofije, se prosi za sprejem sledeče objave v vašem cenjenem listu: „Župnik Anton Sturm iz Brda pri Šmohorju je bil od sodišča c. in kr. armadnega poveljstva zavaljo zločina motenja javnega miru obsojen po 65 a k. z. v težko in poostreno ječo na osemnajst mesecev. Ta obsodba je bila od pristojnega poveljnika potrjena in je torej pravomočna. — Celovec, 8. majnika 1916. Sodni voditelj: Seeliger, major-avditor.“

Svarimo pred vtihotapljenjem pisem. Opazilo se je, da osebe, ki potujejo v zaledje, prevzemajo na vojnem ozemlju z ozirom na obstoječe cenzurne predpise in okoliščine, da hodijo pisma v zaledje včasih dalje časa, pisma, da jih spravijo naprej izven vojnega ozemlja in se izognejo obstoječim predpisom. Tako vtihotapljenje pisem je strogo prepovedano in bo vsak, ki pri tem sodeluje, po obstoječih predpisih kaznovan. Če na imenovani način prevzamejo pisma od vojaških oseb civilne osebe, se zoper slednje lahko po okoliščinah uvede tudi kazensko postopanje zavaljo zločina pomaganja pri vojaškem zločinu, ki se v območju armade na bojišču izvede po naglem sodu.

Josip Štukelj, predmojster pri neki 30:5 cm možnarski bateriji piše: Na Veliko soboto že pozno zvečer je prišlo povelje, da moramo nastopiti in sicer: Ogrski skupaj, Nemci skupaj in Slovenci zopet skupaj, nakar smo začeli peti velikonočne in nekatere narodne pesmi. Ker je bil poveljnik Oger, so imeli Ogrski prednost in začeli prvi peti, potem Nemci in nazadnje Slovenci. Ko pa smo nehali, je rekel častniški namestnik: „Niemand kann so schön singen, wie die Slowenen.“ („Nihče ne zna tako lepo peti, kakor Slovenci.“) Nato nam je razdelil nekaj prav dobrih smodk. Zatorej, slovenski fantje: Glavo visoko! Skloni jo samo takrat, kadar zvižga sovražna krogla v smeri proti tebi.

Zgornje Trušnje. (Nevaren tat.) V noči od 30. aprila na 1. maja je skušal pri pd. Kramarju na Želinjah nekdo udreti v notranje prostore. Poskušal je pri vseh durih. Ko je pa zapazil, da še bedijo, jo je odkuril. Ravno isto noč pa je udri

spodaj na pošti v Zgornjih Trušnjah tat v poštne prostore in ko pri poštni blagajni ni mogel ničesar opraviti, je odprl pisalno mizo in odnesel poštarjevega denarja 1000 kron. Policijski pes „Fix Harras“ iz Št. Vida je zavohal sled, jo zasledoval v Mostič v neko gostilno, nato v Launsdorf na kolodvor, tam pa ni vedel naprej. Gotovo se je zmovič odpeljal z vlakom. Dozdaj ga še niso dobili.

Podsinsjivas v Rožu. (Smrt junakov.) Že zopet so peli zvonovi slovo vojaku junaku, Matija Müller pd. Kovač je umrl za ranami, ki jih je dobil na italijanskem bojišču. Rajni je bil vseskozi vzoren gospodar in skrben oče, zapušča žalujočo ženo in dvoje otročičev, ki še svojega očeta poznali ne bodo. Bil je tudi član izobraževalnega in pa pevskega društva v Št. Janžu. Bodi mu lahka zemlja slovenska! Dne 12. marca 1916 pa je zasul plaz na laškem bojišču poštenega mladeniča Jožefa Blajer. Rajni je bil nekaj časa tudi član „Orla“ in pa izobraževalnega društva v Št. Janžu, zapušča žalujoče starše, troje bratov in dve sestri. Spavaj mirno

Začetka vojske je padel tudi Simon Müller, nadalje Simon Kropivnik pd. Jožefov, dobil je strel v srce, zapušča starše, sestro in tri brate, ki so vsi v bojni službi. Matija že od novembra 1914 pogrešajo. Že dolgo časa pogrešajo Janeza Malle pd. Dolinc, Matevža Waldhauser pd. Hanzlinov in pa Andreja Schönlieb. Druga za drugo se odpirajo nove gomile, v katere legajo drug za drugim naši najboljši možje in mladeniči. Bog daj, da bi kri, ki jo pretakajo naši junaki na bojnih poljanah, ne tekla zastoj in da bi po srečnem koncu te grozne vojske zasijala Avstriji in slovenskemu narodu lepša zarja, zarja srečnih dni!

Mohlče v Podjuni. (Teden „Rdečega križa“ — Letina.) Za občino Rikarjavas in še posebej za župnijo Mohlče je bil sestavljen poseben odbor, ki je prevzel vso nalogo in delo za teden „Rdečega križa“. V odboru je bil kot predsednik velec. g. Ljudomir pl. Zadurovicz, c. kr. polkovnik (Oberst) v p. in posestnik grada v Mohličah, njegova soproga Ema pl. Zadurovicz, vodstvo tukajšnje šole, domači g. župnik Joso Rudl, g. Ig. Tašek in Mici Tašek ter še veliko drugih iz drugih krajev. Zanimanje za ta teden je bilo že koj v začetku veliko. Vsi znaki in druge stvari so bile že pred tednom razprodane. Število udov za podružnico „Rdečega križa“ v Velikovecu je močno naraslo. Dočim sta bila prej komaj 2 uda, jih je sedaj že 45, kar je za malo župnijo Mohlče s 400 dušami pač gotovo častno število. Za razprodane predmete se je odposlalo 22 K, cerkvena zbirka 10 K 60 v, zbirka za naše ujetnike 17 K 50 v, za orientalske misijone 4 K 40 v. Skupna svota, ki se je nabrala za „Rdeči križ“ pa znaša 211 K 16 v; pač spet sijajen dokaz patriotičnega delovanja duhovščine, poklicanih faktorjev, ter darežljivosti ljudstva. Sploh se je po župnem uradu male župnije v Mohličah, oziroma samo po g. župniku dosejaj darovala v vojne namene lepa svota 414 K 30 v. — Letina obeta letos veliko. Rž že davno ni bila tako lepa, tudi pšenica kaže najboljšje. Ako bo Vsemogočni še dalje obvaroval naše polje, tedaj bo ta letina še enkrat, če ne več, tako bogata, kakor lanska. Nakana naših sovražnikov, izstradati Avstrijo, se bode v prihodnje še prej izjalovila!

Najprijetnejše odvajalno sredstvo za veliko in malo so Fellerjeve želodec okrepljene, nedražljive rabarbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“. 6 škatljic franko za samo 4 K 40 h pošlje lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Lahko se obenem skupno naroči Fellerjev rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa-fluid“. 12 steklenic 6 kron. (vb)

Vrtnarskega učenca sprejme
tako
Jožef Rößler, trgov. vrtnar v Celovcu, Magazingasse 3.

Hranilnica in posojilnica v Podljubelju
ima svoj

letni občni zbor

v nedeljo, dne 28. maja 1916, ob
1/2 4. uri pop. v župnišču v Podljubelju.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1915.
4. Volitev novega odbora.
5. Znižanje obrestne mere.
6. Slučajnosti.

Odbor.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremi, **dobro blago in poceni.**
Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plašči in štole zelo ceno.
Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej. **Komplet z ovratnim trakom** od K 2— do K 2-80, kakršen je izdelek.
Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4—, K 4-80.
Rožaste svetilke za večno luč za patentovani stenj.
Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da boste stalen odjemalec
oddelka za paramente, knjigarne in trgovine Jožefovega društva v Celovcu.

Vse blago iz prekuhane, kislino proste in neobtežene svile z barvanimi nitmi.

Slovenski molitveniki, cerkvene muzikalle, tudi Hladnikovce.

Schelli Pichler Celovec

Wienergasse 5

priporoča svojo veliko izbiro moških **klobukov** v vseh kakovostih in barvah po nizkih cenah. Dobra in rečna postrežba. Poprave točno in po cenl.

Ovčjo volno

v vsaki količini prejema v izdelavo za plačilo za lodnasto blago, koce in volno za vezenje po najcenejšem računanju za delo. Barve: siva, črna in rjava. Širokost 130 cm. — Tovarna za vdclavo ovčje volne **Jakob Pogatschnig, Velikovec.**

Najbolj varno naložite denar, če podpišete vojno posojilo!

Razglas.

Svojci v vojaško službovanje z ali brez orožja vpoklicanih, kakor ti sami, se s tem opozarjajo na veliko dobroto

vojnega zavarovanja

pri c. kr. avstrijskem vojaškem vdovskem in sirotinskem zakladu.

Skleniti se morejo:

1. Zavarovanja na smrt.

Za to vplačljiva premija za zavarovalno vsoto 1000 K znaša za eno leto:

- a) za vojake po poklicu in rezerviste (med 12letno službeno dolžnostjo, v kolikor ne pripadajo skupini b) ali d) . . . . . K 70—
- b) za vojake pri trenskih ali sanitetnih četah (v kolikor ne pripadajo črni vojski) . . . . . „ 55—
- c) za vojake - črnovojnik z orožjem (brez ozira na starost in vseeno, ali je služil ali je bil prebran med vojsko) „ 45—

- d) za vojaške uradnike, računovodje pri četah, inženerje, delovodje, pripadnike preskrbovalnih in delavskih oddelkov, kakor za ostale nebojujoče K 35—
  - e) za vojne ujetnike brez razlike ali častnik ali moštvo, rezervist ali črnovojnik . . . . . „ 60—
- vendar se morejo vojni ujetniki le tedaj zavarovati, če je o njih kako poročilo zadnje tri mesece, iz katerega je mogoče izvedeti bivališče in zdravstveno stanje.

2. Invaliditetna zavarovanja.

Veljavna za vsak invaliditetni slučaj, t. j. če je zavarovanec trajno, popolnoma ali deloma nesposoben, prislužiti si kaj, v kolikor nastopi to stanje v času, ko velja zavarovanje, vsled nezgode ali bolezni tudi v vojski ali ujetništvu.

Za to vplačljiva premija za zavarovalno vsoto 1000 K znaša za čas vojske:

- a) za vojake po poklicu in rezerviste (v kolikor ne pripadajo pod b) označenim vojnikom) . . . . . K 70—
- b) za vojake pri artiljeriji, trenskih

- in sanitetnih četah, vojaške zdravnik in vse črnovojniške vojake (zlasti za med vojsko prebrane) . . . . . K 55—
  - c) za avditorje, inženerje, vojaške uradnike, pripadnike oskrbovalnih in delavskih oddelkov, kakor za ostale nebojujoče . . . . . „ 40—
- Stranke, ki dobivajo podporo, smejo na premijo vplačati majhen nadavek in ostalo z odračunanjem pri podporah v 10 polmesečnih obrokih. Že zavarovani se morejo zopet zavarovati.

= Nihče naj ne zamudi, poslužiti se te potrebne oskrbe! =

Pristopne prijave se sprejemajo pri podpisnem **deželnem uradu**, kakor pri **okrajnih uradih**: Šmohor, Št. Vid ob Glini, Špital ob Dravi, Beljak, Velikovec in Volšperk, nadalje pri c. kr. davčnih uradih, poštnih uradih, županskih in župnih uradih ter šolskih vodstvih.

C. kr. avstrijski vojaški vdovski in sirotinski zaklad

pod Najvišjim pokroviteljstvom Njega cesarskega in kraljevega Apostolskega Veličanstva.

Oddelek: Vojno zavarovanje.

Deželni urad: Celovec.

ZDRAVA KRI!

Kri je splošna redilna tekočina, iz katere dobiva telo svoje redilne snovi. Če kri nima dovolj redilnih snovi, organi oslabijo in tako nastaja cela vrsta bolezni in bolehavosti, ki nam grenijo življenje.

To hudo vrsto je treba prodreti

in to je le na enem mestu mogoče, namreč v izboljšanju in množenju krvi.

Po dolgoletnem učenju sem spisal knjigo, v kateri dokazujem, kako da se izboljšujejo kri in soki, kako se lahko bolje redimo, obvarujemo bolezni in jih odstranjujemo.

Čisto zastoj

pošljem vsakemu to dragoceno knjigo, ki piše ponjo! Tudi dam vsakemu priložnost, da se prepriča, kako je to mogoče, ne da bi za to izdal en vinar. Pišite takoj!

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta VI, odd. 477.

